

Handläggare: Mats Carinder
Telefon: 508 03 428

Till
Spånga-Tensta stadsdelsnämnd

Remiss om reviderad modell för fördelning av medel till stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet

Förslag till beslut

Nämnden beslutar att avslå den föreslagna resursfördelningsmodellen för stadsmiljöverksamheten.

Nämnden beslutar att föreslå en förnyad utredning av resursfördelningsmodellen för stadsmiljöverksamheten enligt detta tjänsteutlåtande.

Omedelbar justering

Cathrine Önnestam
Vikarierande stadsdelsdirektör

Mats Carinder
Avdelningschef

Sammanfattning

Förvaltningen är medveten om att det är svårt att upprätta en resursfördelningsmodell som är helt ”rättvis”, men för Spånga-Tensta och större delen av hela västerort innebär den föreslagna modellen stora negativa konsekvenser för stadsmiljöverksamheten. Om den föreslagna resursfördelningen genomförs får Spånga-Tensta 3,2 mkr mindre än vad som fördelades ut för 2007, vilket motsvarar hela 34% mindre medel för nästkommande år.

Förvaltningen föreslår att nämnden beslutar att avslå den föreslagna resursfördelningsmodellen för stadsmiljöverksamheten eftersom modellen varken är rättvisande eller acceptabel.

Förvaltningen anser vidare att:

- den föreslagna folkfaktorns betydelse bör utredas ytterligare
- parkmarkstalets viktning i proportionen till naturmarkstalet bör utredas ytterligare
- budgeten för övrig stadsmiljö bör utredas ytterligare i syfte att minska andelen till förmån för grönyteskötseln

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom Tekniska avdelningen.

Bakgrund

Kommunstyrelsens finansrotel har för yttrande, senast den 30 augusti, översänt remissen över reviderad modell för fördelning av medel till stadsdelsnämndens stadsmiljöverksamhet.

Södermalms stadsdelsdirektör fick den 26 februari 2007 i uppdrag att genomföra en övergripande analys av resursfördelningssystemet för stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet. Stadsdelsdirektören har bildat en arbetsgrupp med representanter från Stadsledningskontoret, Utrednings- och statistikkontoret (USK), trafikkontoret samt från stadsdelsförvaltningar i innerstaden, västerort och söderort.

Uppdraget är av i huvudsak följande lydelse

- ”Jämförelse av utfall 2006 för gröna ytor (referensalternativ) med fördelning budget 2007 per stadsdelsnämnd samt fördelning innerstad och ytterstad.
- Analys av de ingående korrelationerna m.m. i nyckeln och hur dessa påverkar fördelningen mellan stadsdelsnämnderna vid organisationsförändringar, exempelvis trängselfaktorn.
- Analys av fördelning av ”nycklade” investeringsmedel och huruvida denna fördelning stämmer överens med mål som finns inom området trygg och snygg stad.
- Förslag på hur en fördelningsnyckel för drift och investeringsramen ska konstrueras som håller över tiden med de organisatoriska förändringar som kan ske totalt i staden eller inom vissa verksamhetsområden och som då endast berör enstaka stadsdelsnämnder, som t.ex. förändring av ansvarsförhållande av trafikleder år 2006.”

Arbetsgruppen har förutsatt att samma krav som vid upprättande av tidigare fördelningsnycklar skall gälla. Det vill säga modellen skall vara:

1. Enkel
2. Lättförståelig
3. Rättvisande
4. Baserad på objektiva variabler som SDN inte kan manipulera
5. Adaptiv med avseende på väsentliga förändringar, t.ex. ändrad markanvändning vid exploateringar
6. Fördelande, inte kostnadsdrivande
7. Tillämplig på alla stadsdelar
8. Accepterad

Ärendet

I utredningen föreslås två beräkningsblock, grönområdesskötsel och övrig stadsmiljö. Det sistnämnda omfattar kostnader om i storleksordningen 25 mkr per år, motsvarande 15-20 % av stadsdelsnämndernas kostnader för stadsmiljöverksamheten.

Arbetsgruppens förslag sammanfattas på följande sätt:

I blocket ”*Grönområdesskötsel*” utnyttjas arealer för parkmark respektive naturmark med databasen PARK som källa. Parkmarkstalet justeras fullt ut med det standardiserade korrektivet för slitage och nedskräpning (folkfaktorn). Folkfaktorn består av 100 % boende + 25 % dagbefolkning. Det justerade parkmarkstalet viktas i proportionen 10:1 i förhållande till naturmarkstalet. Framräknade andelar omvandlas till kostnadsandelar enligt beräkningsblockets andel av alla stadsdelsnämnders totala stadsmiljökostnader enligt bokslutsdata från fem år.

I blocket ”*Övrig stadsmiljö*” utnyttjas medianvärdet av antalet lägenheter i av Stadsbyggnadsnämnden godkända eller antagna detaljplaner under de senaste fem åren. Dessutom utnyttjas av den nedviktade folkfaktorn per total skötselyta. I bägge fallen används standardiserade värden och medelvärdet utnyttjas för beräkning av respektive stadsdelsnämnds andel. Framräknade andelar omvandlas på enahanda sätt till kostnadsandelar.

Kostnadsandelarna i de två blocken summeras till *fördelningsnyckeln* som summerar sig till 100 % för samtliga stadsdelsnämnder.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen har i sitt remissvar inte berört innerstaden eftersom innerstaden och ytterstaden har olika förutsättningar. Förvaltningens synpunkter handlar i huvudsak om hur resursfördelningsmodellen ger stora differensen mellan västerort och söderort, till västerorts nackdel. För Spånga-Tensta och större delen av hela västerort innebär den föreslagna resursfördelningsmodellen stora negativa konsekvenser för stadsmiljöverksamheten.

Konsekvensen av reviderad fördelningsnyckel

Efter att budgeten justerats för 2007 fördelades 9,4 mkr till Spånga-Tensta för stadsmiljöverksamheten. Om den nu föreslagna modellen genomförs får Spånga-Tensta endast 6,2 mkr för 2008 d.v.s. 3,2 mkr mindre. Det motsvarar hela 34% mindre exklusive kostnadsökningar i form konsumentprisindex.

Om man jämför den faktiska bokförda kostnaden för verksamheten under åren 2002-2006, så har medianvärdet för detta varit 8,6 mkr per år. Det visar också på att det krävs en rejäl standardsänkning för att klara uppdraget under 2008 med de föreslagna medlen.

Tabellen nedan visar resultatet av den nya fördelningsnyckels tilldelning per kvadratmeter. Fördelningen är beräknad på Kf:s budgetram 2007.

Stadsdel	Rev nyckel mkr	Parkmark, m ²	Kr/m ²	D:o standardiserat	Stand. Folk per parkyta
Rinkeby-Kista	7,7	1 287 547	5,98	0,4844	0,5964
Spånga-Tensta	6,2	1 273 272	4,84	0,3919	0,4306
Hässelby-Vällingby	12,9	3 148 210	4,09	0,3312	0,2920
Bromma	13,2	2 511 107	5,25	0,4257	0,3927
Kungsholmen *	10,5	796 744	13,23	1,0723	1,2444
Norrmalm *	17,1	307 313	55,58	4,5046	4,4340
Östermalm *	11,8	835 269	14,12	1,1448	1,3851
Södermalm	20,4	1 198 971	16,99	1,3773	1,5514
EnskedeÅrsta-Vantör	15,4	1 980 394	7,79	0,6310	0,6651
Skarpnäck	10,8	1 174 288	9,22	0,7474	0,5263
Farsta	10,5	1 425 265	7,35	0,5959	0,5039
Älvsjö	5,7	560 113	10,19	0,8260	0,6343
Hägersten-Liljeholmen	13,0	1 233 778	10,55	0,8554	0,8330
Skärholmen	7,0	932 819	7,55	0,6120	0,5109
Summa/Medelvärde	162,2	18 665 090	12,34	1,0000	1,0000

Siffrorna visar hur snett fördelningen slår för kostnad per kvadratmeter parkmark mellan västerort och söderort. Förvaltningen ifrågasätter om det verkligen kan vara rimligt att södra sidan av staden ska ha dubbelt så mycket betalt för sin parkmark som västra sidan.

- Förvaltningen anser att kravet på en rättvisande och acceptabel fördelningsnyckel inte uppfylls varför remissförslaget bör avstyrkas.

Inför 2007 års ram utökades stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet med 17,6 mkr med följande motivering:

”KF:s budget om totalt 162,2 mkr för stadsmiljöverksamheten fördelas enligt fördelningsnyckeln för stadsmiljö till stadsdelsnämnderna exklusive gatuarealer. Vid jämförelse mellan inrapporterade nyckeltal 2005 för de verksamheter som ”blir kvar” på stadsdelsnämnderna och KF budget 2007 framgår att den omfördelning som har skett mellan stadsdelsnämnderna med nuvarande fördelningsnyckel slår särskilt hårt för 11 stadsdelsnämnder. Fördelningen av budgetjusteringen kommer därför att fördelas till de 11 stadsdelsnämnder som har haft högre kostnader för parkverksamheten år 2005 än budgeterat 2007”.

Förvaltningen uppfattning är att budgeten justerades som en kompensation för att trafikkontoret hade tilldelats hela anslaget för vinterväghållningen trots att ansvaret för vinterväghållning av parkvägar och trappor på parkmark åvilar stadsdelsförvaltningarna. Spånga-Tensta tilldelades 1,4 mkr ur detta anslag och fick därmed en ram på 9,4 mkr.

Viktning av befolkning per kvadratmeter parkyta

Vid en jämförelse av det ekonomiska utfallet för söderort respektive västerort och den justerade fördelningsnyckel (tabellen sidan 9 i utredningsunderlaget) blir konsekvensen av folkfaktorn tydlig. Söderort tilldelas 11,5 mkr mer i anslag än medianutfallet 2002 – 2006. Det motsatta gäller för västerort som tilldelas 7,9 mkr mindre.

	Kvadratmeter parkmark	Utfall 2002 - 2006 mkr	Föreslagen fördelningsnyckel 2008 mkr	Differens mkr
Västerort	8 220 136	47,9	40,0	-7,9
Söderort	7 306 653	50,9	62,4	11,5
Differens mkr		3,0	22,4	

Västerort har ca 900 000 kvadratmeter mer anlagd parkmark än söderort.

Förvaltningen menar att kostnaden för att sköta parkmark beror på områdets karaktär och utformning och enbart till ringa del på antalet boende i en stadsdel. Gräsyntans utformning är helt avgörande för kostnaden för gräsklippning. Är gräsytan stor med få hinder kan en rationell maskin med stor kapacitet användas, kvadratmeterkostnaden blir därmed låg. Är ytan liten och/eller har många hinder krävs små maskiner och manuell arbetskraft vilket innebär höga kostnader per kvadratmeter. Att rensa buskage, plantera och vårda växter, säkerhetsbesiktiga lekplatser, underhållsgrusa gångvägar, lekytor, bollplaner, byta sand i lekparkernas sandlådor etc. kostar lika mycket oavsett om det bor 30 000 eller 50 000 invånare i stadsdelen.

Kostnaden för städningen av parkmark, med undantag för innerstadens speciella förhållanden, skiljer sig inte nämnvärt i ytterstaden. I genomsnitt har söderort 0,34 kr högre renhållningskostnad per kvadratmeter än västerort, enligt beräkningar från nyckeltalsdata 2006. Men söderort tilldelas hela 3,67 kr mer per kvadratmeter parkmark än västerort, enligt den föreslagna fördelningsnyckeln.

	Föreslagen fördelningsnyckel kr/kvm	Föreslagen fördelningsnyckel mkr
Västerort	4,87	40,0
Söderort	8,54	62,4

- Förvaltningen föreslår att den föreslagna folkfaktorns betydelse utreds ytterligare så att fördelningsnyckeln blir mer rättvisande.

Viktning av kostnader för skötsel av naturmark

Kostnaden för skötsel av naturmark i förhållande till skötsel av anlagd parkmark viktas till 1 på 10. Den generösa viktning av tilldelningen för skötsel av naturmark gynnar söderort eftersom det i söderort finns nästan dubbelt så mycket naturmark (2 650 ha) som i västerort (1 430 ha).

- Förvaltningen föreslår att parkmarkstalets viktning i proportionen till naturmarkstalet utreds ytterligare.

Övrig stadsmiljö

I beräkningsblocket "övrig stadsmiljö" ingår medianvärdet av antalet lägenheter som är godkända eller antagna i detaljplaner av stadsbyggnadsnämnden, under de senaste fem åren. Budgeten för övrig stadsmiljö är ca 25 Mkr per år eller motsvarande 15-20 % av stadsmiljöbudgeten.

För remissarbetet inom övrig stadsmiljö har stadsdelförvaltningarna i 2006 års redovisning rapporterat kostnader på ca 6 mkr vilket motsvarar ca 4 % av stadsmiljöbudgeten. Ansvaret för Agenda 21 har, i kf:s budget för 2007, integrerats i det ordinarie miljöarbetet och belastar därmed de olika verksamheternas budgetar, inte stadsmiljöverksamheten.

- Förvaltningen föreslår därför att budgeten för övrig stadsmiljö utreds i syfte att minska procentandelen till förmån för grönyteskötseln.

Förslag till beslut

Förvaltningen är medveten om att det är svårt att upprätta en resursfördelningsmodell som är helt "rättvis" men ur Spånga-Tenstas och västerorts perspektiv innebär den föreslagna fördelningsmodellen stora negativa konsekvenser för stadsmiljöverksamheten.

Förvaltningen föreslår därför att nämnden beslutar att avslå den föreslagna fördelningsmodellen för stadsmiljöverksamheten eftersom fördelningsmodellen varken är rättvisande eller acceptabel.

Förvaltningen anser vidare att

- den föreslagna folkfaktorns betydelse bör utredas ytterligare
- parkmarkstalets viktning i proportionen till naturmarkstalet bör utredas ytterligare
- budgeten för övrig stadsmiljö bör utredas ytterligare i syfte att minska andelen till förmån för grönyteskötseln

Bilagor

1. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande
2. Reviderad modell för fördelning av medel till stadsdelsnämndernas stadsmiljöverksamhet med bilagor.